

Széphalom, Kazinczy-mauzóleum

2014. január 29. 12:45

A nagy nyelvújító méltó síremléke

A Sátoraljaújhelytől alig 3 km-re északra található Széphalom a XIX. század eleji nagy nyelvújítás központja volt, a mozgalom vezéralakja Kazinczy Ferenc (1759-1831) lakott itt, családi sírkertje igazi zarándokhely már a reformkor óta. Az Ybl Miklós által tervezett Emlékcsarnok a magyar klasszicista építészet remekművének számít, a közelében pár éve átadott, modern épületben lévő Magyar Nyelv Múzeuma teszi teljessé ezt az egyedülálló látnivalót. **Széphalom rövid története**

Kazinczy 1806-ban költözött Bányácskára, amit aztán ő nevezett el **Széphalomnak**. Itt volt a reform- és a nyelvújító mozgalom egyik központja, hosszú börtönévei után itt telepedett le végleg. 1831-ben, egy kolerajárványban vesztette életét. A Magyar Tudományos Akadémia vásárolta meg a kúria kertjét 1859-ben, az író születésének 100. évfordulóján. Tervbe volt véve a lakóház megmentése is, erre azonban végül mégsem adódott lehetőség. Az építkezés neves építészünk, **Ybl Miklós** tervei nyomán indult el. Ennek alapján 1868-ban kezdték el a munkálatokat a korábbi kúria helyén, végül 1873-ban adták át a **neoklasszicista** stílusú, görög templomcsarnokot idéző **mauzóleumot**, melyben méltó kiállítást rendeztek be Kazinczy életpályájának. **Az emlékcarnok és környéke**

A gyönyörű, védett kertben álló **emlékcarnokban** az emlékoszlop alatt **Kazinczy** feleségével, az oszlop körül pedig négy gyermekük nyugszik, és szolgáljuk, aki együtt raboskodott az íróval Munkács várában. Valamint három unokájuk is, egyedül legkisebb fiuk nem, aki Aradon halt vértanúhalált.

A kiállítás anyagát az író unokája, Becske Bálint gyűjtötte össze, a múzeum a 19.-20. század fordulóján létesült. A mauzóleum bútorai Dobay István asztalos művész munkáját dicsérik. **Kazinczy** személyes tárgyai mellett kéziratosokat, festményeket és egy fehér márvány Kazinczy-mellszobrot csodálhatunk meg. Érdemes egy pillantást vetni az emlékcarnok csodás, kazettás díszítésű mennyezetére.

A mauzóleum **emlékparkja** természetvédelmi terület, így ha ide ellátogatunk, nem csak az író

<http://kirandulastippek.hu/news/article/szephalom-kazinczy-mauzoleum>